

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van bijkomende ammoniakemissiereducerende maatregelen, als vermeld in artikel 9, §2, vijfde lid, van het decreet van 26 januari 2024 over de programmatische aanpak stikstof
- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Voorliggend besluit bepaalt voor welke andere ammoniakemissiereducerende technieken en maatregelen, dan de reeds in artikel 9, §2, vijfde lid, van het decreet van 26 januari 2024 over de programmatische aanpak stikstof vermelde maatregel van beweiden, de meldingsprocedure, vermeld in hoofdstuk 10 van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning, op overeenkomstige wijze kan worden toegepast, in afwijking van artikel 82/1 van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning. Het betreft een selectie van technieken en maatregelen opgenomen in de bijlage bij het decreet van 19 april 2024 over ammoniakemissiereducerende maatregelen. Wanneer een exploitant van een veehouderij ter realisatie van zijn PAS-referentie 2030 gebruik wil maken van één of meer van de geselecteerde maatregelen of technieken, kan hij deze via een melding laten opnemen in zijn omgevingsvergunning.

Er wordt aldus uitvoering gegeven aan de delegatie, opgenomen in artikel 9, §2, vijfde lid, van het Stikstofdecreet, zoals gewijzigd door het decreet van 17 mei 2024 tot wijziging van de regelgeving betreffende de omgevingsvergunning wat betreft de invoering van een modulaire omgevingsvergunningsprocedure en het omgevingsbesluit.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld: Omgeving en natuur (beleidsdomein Omgeving)

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2024/218 van 24 mei 2024.

De Inspectie van Financiën verleende op 24 mei 2024 een gunstig advies. Het begrotingsakkoord werd verleend op 3 juni 2024.

Op 6 juni 2024 heeft de Vlaamse Regering haar principiële goedkeuring gegeven. Zie hiervoor de documenten VR 2024 0706 DOC.0911.

De Raad van State heeft advies 76.898/1/V gegeven op 31 juli 2024. Dit advies wordt besproken onder punt 4.

2 INHOUD

- *Stikstofdecreet: het decreet van 26 januari 2024 over de programmatische aanpak stikstof, B.S. 22 februari 2024*
- *Decreet van 19 april 2024: het decreet van 19 april 2024 over ammoniakemissiereducerende maatregelen*

A. ALGEMENE TOELICHTING

Op 23 februari 2024 is het decreet over de programmatische aanpak stikstof (het 'Stikstofdecreet') in werking getreden, 1 dag nadat het in het Belgische Staatsblad werd gepubliceerd. Het decreet werd op 24 januari 2024 in het Vlaams Parlement goedgekeurd.

De ammoniakemissiereducerende maatregelen en technieken die opgenomen waren op de zgn. AEA-lijst en PAS-lijst werden decretaal verankerd door het decreet van 19 april 2024 over ammoniakemissiereducerende maatregelen (het 'decreet van 19 april 2024'). Dit decreet is in werking getreden op 22 juli 2024. Sindsdien kunnen ook de maatregelen en technieken van de PAS-lijst opnieuw in vergunningsaanvragen worden gebruikt als ammoniakemissiereducerende maatregel.

Het decreet van 17 mei 2024 tot wijziging van de regelgeving betreffende de omgevingsvergunning wat betreft de invoering van een modulaire omgevingsvergunningsprocedure en het omgevingsbesluit, voorziet in een wijziging van artikel 9, §2, vijfde lid, van het Stikstofdecreet. De Vlaamse Regering krijgt daarbij de opdracht om (een lijst met) bijkomende ammoniakemissiereducerende maatregelen vast te stellen die via melding aan de vergunning kunnen toegevoegd worden.

Deze delegatie wordt in de memorie van toelichting als volgt geduid:

“Tevens wordt bepaald dat de Vlaamse Regering zal bepalen voor welke andere technieken en maatregelen die opgenomen zijn in de bijlage van bij het decreet van 19 april 2024 over ammoniakemissiereducerende maatregelen een meldingsprocedure volstaat om ze in een bestaande omgevingsvergunning op te nemen. Onder meer het niet stedenbouwkundig vergunningsplichtig zijn en het gegeven dat de erkende techniek geen verdere inhoudelijke afweging vereist in het kader van een ander omgevingsaspect, zijn mogelijke elementen waarmee de Vlaamse Regering rekening kan houden bij het bepalen van voormelde bijkomende technieken of maatregelen. Voorbeelden van technieken die hier mogelijk voor in aanmerking komen zijn het reinigen van de loopvloer met mestschuif en mestrobot en drijvende ballen in het mestoppervlak.”

Voorliggend besluit geeft uitvoering aan de delegatie, opgenomen in het nieuwe artikel 9, §2, vijfde lid, van het Stikstofdecreet.

De mogelijkheid van melding voor de op deze lijst opgenomen maatregelen neemt niet weg dat een aantal bedrijven toch de vergunningsprocedure zal moeten doorlopen, omdat ze nog geen vergunning van onbepaalde duur hebben of geen vergunning tot na 2030. Het toepassen van de ammoniakemissiereducerende maatregelen in de bijlage van het decreet van 19 april 2024, of het kunnen werken met de meldingsprocedure voor de 5%-maatregel of voor beweiden, kan daar geen afbreuk aan doen.

De bepalingen die in de bijlage 'Lijst met ammoniakemissiereducerende maatregelen' bij het decreet van 19 april 2024 per systeem zijn vermeld, zoals deze inzake het werkingsprincipe, de uitvoering van de maatregel en de controle van de maatregel, zijn vanzelfsprekend in acht te nemen, ongeacht het feit of de meldingsprocedure i.p.v. de vergunningsprocedure wordt toegepast. Dit geldt ook voor de voor het betrokken systeem relevante, algemene bepalingen opgenomen in voormelde lijst.

Indien de Vlaamse Regering later overgaat tot erkenning van een nieuwe maatregel met een ammoniakemissiereducerend vermogen, zijnde een maatregel die niet opgenomen is in de lijst met ammoniakemissiereducerende maatregelen die gevoegd is bij het decreet van 19 april 2024, dan zal de Vlaamse Regering daarbij, op grond van artikel 9, §1, vijfde lid, van het Stikstofdecreet, eveneens bepalen of deze maatregel in aanmerking komt om via meldingsprocedure opgenomen te worden in de vergunning.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1.

Dit artikel bepaalt welke maatregelen beschouwd worden als ammoniakemissiereducerende maatregelen die onder de toepassing van artikel 9, §2, vijfde lid, van het Stikstofdecreet vallen, en bijgevolg via een meldingsprocedure toegevoegd kunnen worden aan de omgevingsvergunning in kwestie. Uit het vijfde lid volgt namelijk dat niet alleen voor beweiden, maar ook voor andere door de Vlaamse Regering vast te stellen ammoniakemissiereducerende maatregelen, de meldingsprocedure, vermeld in hoofdstuk 10 van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning, op overeenkomstige wijze wordt toegepast, in het geval de exploitant voor de toepassing van het vierde lid van artikel 9, §2, gebruik wil maken van een dergelijke maatregel. Dit betreft de situatie waarin de exploitant van een rundveehouderij of van een gemengde rundveehouderij waar naast runderachtigen ook pluimvee of varkens of gespeende biggen worden gefokt of gehouden, zijn PAS-referentie 2030 wil realiseren door toepassing van ammoniakemissiereducerende maatregelen, waarvoor hij, krachtens het vierde lid van artikel 9, §2, uiterlijk op 30 september 2029 over een aangepaste omgevingsvergunning moet beschikken. De in artikel 1, eerste lid, vermelde maatregelen of systemen evenals de maatregelen of systemen die de minister op basis van het tweede lid gebeurlijk zal aanduiden, kunnen niet via meldingsprocedure aan de vergunning toegevoegd worden van een varkens- of pluimveehouderij die niet tevens een rundveehouderij is. De reden hiervoor is dat de rechtsgrond om bij besluit van de Vlaamse Regering ammoniakemissiereducerende maatregelen vast te stellen die, ter realisatie van de PAS-referentie 2030, in afwijking van artikel 82/1 van het decreet betreffende de omgevingsvergunning, via meldingsprocedure aan de vergunning kunnen toegevoegd worden, is opgenomen in artikel 9 van het PAS-decreet dat deel uitmaakt van een onderafdeling die enkel bronmaatregelen voor rundveehouderijen betreft. Wel is het zo dat krachtens artikel 9, §2, tweede lid, van het PAS-decreet de exploitant van een gemengde veehouderij zijn PAS-referentie 2030 kan realiseren binnen het geheel van de diersoorten runderen, varkens of pluimvee van zijn veehouderij. Bijgevolg, als de exploitant van een rundveehouderij, waar tevens varkens of pluimvee

worden gehouden, er voor kiest om zijn PAS-referentie 2030 te realiseren via de diergroep varkens of pluimvee, dan kan hij daarvoor ook gebruik maken van de meldingsprocedure voor ammoniakemissiereducerende maatregelen die volgens dit besluit in aanmerking komen om via meldingsprocedure toegevoegd te worden aan de vergunning.

Het is evident dat ook bij combinatie van twee of meer maatregelen die onder de toepassing van artikel 9, §2, vijfde lid, van het Stikstofdecreet vallen, deze via meldingsprocedure kunnen toegevoegd worden aan de omgevingsvergunning in kwestie. In het geval van de toepassing van meerdere maatregelen op dezelfde dieren, dient dan rekening gehouden te worden met de PAS combinatietabellen opgenomen in de lijst met ammoniakemissiereducerende maatregelen gevoegd als bijlage bij het decreet van 19 april 2024 over ammoniakemissiereducerende maatregelen.

De maatregelen die in dit artikel vastgesteld worden, zijn maatregelen die niet gepaard gaan met vergunningsplichtige stedenbouwkundige handelingen of met ingedeelde inrichtingen of activiteiten van de eerste of tweede klasse als vermeld in artikel 5.2.1 van het DABM en die tevens geen inhoudelijke afweging in het kader van een ander omgevingsaspect dan stikstofemissie vereisen. De implementatie van sommige systemen kan immers effecten hebben op vlak van bijv. de kwaliteit of kwantiteit van grond- of oppervlaktewater, geurhinder, geluidsoverlast of emissie van (fijn) stof. Het is noodzakelijk dat deze aspecten blijvend beoordeeld kunnen worden in het kader van een reguliere vergunningsprocedure. Dat de maatregelen geen vergunningsplichtige stedenbouwkundige handelingen of vergunningsplichtige ingedeelde inrichtingen of activiteiten mogen omvatten, volgt uit het feit dat artikel 9, §2, vijfde lid, niet bepaalt dat als de exploitant voor de toepassing van het vierde lid gebruik wil maken van een ammoniakemissiereducerende maatregel, de meldingsprocedure ook toegepast wordt in afwijking van artikel 5, 1°, a) en c), en artikel 6 van het decreet betreffende de omgevingsvergunning. Die artikelen betreffen de vergunningsplicht voor stedenbouwkundige handelingen en voor ingedeelde inrichtingen of activiteiten van klasse 1 en 2.. De meldingsprocedure kan enkel toegepast worden in afwijking van artikel 82/1 van het decreet betreffende de omgevingsvergunning. Dat artikel heeft betrekking op de bijstelling van de in de omgevingsvergunning opgelegde voorwaarden, die verloopt via een geëigende, uitgebreide procedure.

De vastgestelde maatregelen of systemen komen uit de lijst met ammoniakemissiereducerende maatregelen, die opgenomen zijn in de bijlage bij het decreet van 19 april 2024.

Bij elk systeem dat in dit ontwerpbesluit vastgesteld wordt,

- wordt de naam vermeld die in voormelde lijst gebruikt wordt voor dat systeem,
- wordt de diercategorie vermeld waarvoor het systeem volgens die lijst geldt en
- worden de respectievelijke codes vermeld van dat systeem, zoals die ook vermeld worden in die lijst.

De in artikel 1 vermelde systemen zijn de volgende:

1° het systeem “loopvloer reinigen met mestschuif of mestrobot”, vermeld onder titel 6.1.2 van de lijst van ammoniakemissiereducerende maatregelen.

Dit systeem kan ingezet worden voor diercategorie “R-1 Melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar”. Volgens het werkingsprincipe vermeld onder titel 6.1.2 wordt door frequent verwijderen van de mest en urine van de loopvloer de ammoniakemissie op vloerniveau gereduceerd.

Het ammoniakemissiereductiepercentage dat volgens voormelde lijst bij toepassing van dit systeem in rekening kan worden gebracht varieert van 10 tot 15%. Dit hangt af van de frequentie van schuiven (aantal keer per dag). Bedraagt dit minstens 6, dan mag volgens

voormelde lijst een reductiepercentage van 10% in rekening worden gebracht. Bedraagt dit minstens 10, dan mag een reductiepercentage van 15% in rekening worden gebracht;

- 2° het systeem “Loopvloer reinigen met mestschuif of mestrobot en water”, vermeld onder titel 6.1.3. van de lijst van ammoniakemissiereducerende maatregelen.
Dit systeem kan ingezet worden voor diercategorie “R-1 Melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar”. Volgens het werkingsprincipe vermeld onder deze titel wordt door frequent verwijderen van de mest en urine van de loopvloer de ammoniakemissie op vloerniveau gereduceerd. Door water op de vloer te versproeien wordt de urine op de vloer verdund en verwijderd waardoor de ammoniakemissie bijkomend wordt verlaagd.
Het ammoniakemissiereductiepercentage dat volgens voormelde lijst bij toepassing van dit systeem in rekening kan worden gebracht varieert van 15 tot 20%. Dit hangt af van de frequentie van schuiven (aantal keer per dag). Bedraagt dit minstens 6, waarbij het vereiste volume water dat toegepast dient te worden een debiet heeft van 3 l/m² loopvloer/dag, dan mag volgens voormelde lijst een reductiepercentage van 15% in rekening worden gebracht. Bedraagt de frequentie van schuiven (aantal keer per dag) minstens 10, dan mag een reductiepercentage van 20% in rekening worden gebracht, mits een zelfde volume water wordt toegepast als hiervoor vermeld. Er stelt zich hier geen probleem vanuit het omgevingsaspect (grond)water vermits in de eisen, vermeld onder titel 6.1.3 van de lijst, die aan de uitvoering gesteld worden, wordt bepaald dat er uitsluitend gebruik mag worden gemaakt van regenwater;
- 3° het systeem “Roostervloer voorzien van cassettes in de roosterspleten en reinigen met mestschuif of mestrobot”, vermeld onder titel 6.1.6. van de lijst van ammoniakemissiereducerende maatregelen.
Dit systeem kan ingezet worden voor diercategorie “R-1 Melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar”. Volgens het werkingsprincipe vermeld onder deze titel blijft door de versnelde afvoer van urine door de cassettes met hellende groeven in de roosterspleten minder urine achter op de vloer. Hierdoor wordt de omzetting van ureum naar ammoniak gereduceerd en daalt de ammoniakemissie. Daarnaast wordt de ammoniakemissie uit de kelder beperkt door middel van afsluitkleppen in de roosterspleten. Bovendien wordt de ammoniakemissie beperkt door de mest en urine frequent van de vloer te verwijderen met een mestschuif of mestrobot.
Bij toepassing van deze maatregel kan volgens voormelde lijst een ammoniakemissiereductie in rekening gebracht worden van 25%.
- 4° het systeem “Roostervloer voorzien van een bolle thermoplastisch rubber toplaag en met mestschuif of mestrobot”, vermeld onder titel 6.1.10. van de lijst van ammoniakemissiereducerende maatregelen.
Dit systeem kan ingezet worden voor diercategorie “R-1 Melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar”. Volgens het werkingsprincipe vermeld onder deze titel blijft door de versnelde afvoer van urine door de bolle thermoplastische rubber toplaag er slechts weinig tot geen urine achter waardoor de omzetting van ureum naar ammoniak niet op de roostervloer plaatsvindt, maar in de mestkelder. Bovendien wordt de ammoniakemissie beperkt door de mest en urine frequent van de vloer te verwijderen met een mestschuif of mestrobot. De lagere urease-activiteit vanwege de thermoplastische rubber toplaag draagt eveneens bij aan de beperking van de ammoniakemissie.
Bij toepassing van deze maatregel kan volgens voormelde lijst een ammoniakemissiereductie in rekening gebracht worden van 25%.

- 5° het systeem “Geprofileerde vlakke vloer met hellende sleuven, regelmatige mestafstorten voorzien van afdichtflappen en met mestschuif of mestrobot”, vermeld onder titel 6.1.12. van de lijst van ammoniakemissiereducerende maatregelen.
Dit systeem kan ingezet worden voor diercategorie “R-1 Melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar”. Volgens het werkingsprincipe vermeld onder deze titel wordt de ammoniakemissie beperkt door de versnelde afvoer van urine door de aanwezigheid van hellende sleuven waarna via regelmatige mestafstorten de urine in de mestkelder komt. Daarnaast wordt de emissie van ammoniak ook beperkt door het beperken van de uitstoot van de kelderlucht en dit door het afsluiten van de mestafstorten door middel van hangende afdichtflappen.
Bij toepassing van deze maatregel kan volgens voormelde lijst een ammoniakemissiereductie in rekening gebracht worden van 25%.
- 6° het systeem “Geprofileerde vloerplaten met sterk hellende langsgleuven met urineafvoergat en hellende dwarsgroeven, aangesloten gelegd of gescheiden door mestafstorten voorzien van emissiereductiekleppen, met mestschuif”, vermeld onder titel 6.1.15. en 6.1.16 van de lijst van ammoniakemissiereducerende maatregelen.
Dit systeem kan ingezet worden voor diercategorie “R-1 Melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar”. Volgens het werkingsprincipe vermeld onder deze titel wordt de ammoniakemissie beperkt door de versnelde afvoer van urine door de aanwezigheid van hellende dwarsgroeven en sterk hellende langssleuven, waarna de urine via een urineafvoergat in elk van de sleuven op het laagste punt direct in de mestkelder komt. Daarnaast wordt de ammoniakemissie beperkt door de uitstoot van kelderlucht te beperken.
Bij toepassing van deze maatregel kan volgens voormelde lijst een ammoniakemissiereductie in rekening gebracht worden van 25%.
- 7° het systeem “Roostervloer voorzien van rubber matten en composiet nokken met een hellend profiel, kunststofcassettes met kleppen in de roosterspleten en met mestschuif of mestrobot”, vermeld onder titel 6.1.17. van de lijst van ammoniakemissiereducerende maatregelen.
Dit systeem kan ingezet worden voor diercategorie “R-1 Melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar”. Volgens het werkingsprincipe vermeld onder deze titel wordt de ammoniakemissie beperkt door de versnelde afvoer van urine vanaf de vloer naar de mestkelder via het sterk hellende profiel in de composietnokken, de aansluitende rubber matten en de cassettes in de roosterspleten waardoor er slechts weinig tot geen urine achterblijft en de omzetting van ureum naar ammoniak niet op de vloer plaatsvindt, maar in de mestkelder. Daarnaast vindt ammoniakemissiebeperking plaats door beperking van de uitwisseling van kelderlucht en stallucht, door middel van afsluitkleppen in de roosterspleten. Bovendien wordt de ammoniakemissie beperkt door de mest en urine frequent van de vloer te verwijderen met een mestschuif of mestrobot.
Bij toepassing van deze maatregel kan volgens voormelde lijst een ammoniakemissiereductie in rekening gebracht worden van 25%.
- 8° het systeem “Geprofileerde vlakke vloer met hellende sleuven, regelmatige mestafstorten voorzien van emissiereductiekleppen en met mestschuif of mestrobot”, vermeld onder titel 6.1.18. van de lijst van ammoniakemissiereducerende maatregelen.
Dit systeem kan ingezet worden voor diercategorie “R-1 Melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar”. Volgens het werkingsprincipe vermeld onder deze titel wordt de ammoniakemissie beperkt door de versnelde afvoer van urine door de aanwezigheid van hellende sleuven waarna via regelmatige mestafstorten de urine en de vaste mest in de mestkelder komt. Daarnaast wordt de emissie van ammoniak ook beperkt door het beperken van de uitstoot van de kelderlucht en dit door het afsluiten van de mestafstorten door middel van goed sluitende emissiereductiekleppen.

Bij toepassing van deze maatregel kan volgens voormelde lijst een ammoniakemissiereductie in rekening gebracht worden van 25%.

- 9° het systeem “Geprofileerde hellende vloer met holtes voor gieropvang en gierafvoer aan de zijkant en met mestschuif”, vermeld onder titel 6.1.19. van de lijst van ammoniakemissiereducerende maatregelen.
Dit systeem kan ingezet worden voor diercategorie “R-1 Melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar”. Volgens het werkingsprincipe vermeld onder deze titel wordt de ammoniakemissie beperkt door een primaire scheiding van mest en urine. De urine wordt versneld naar de afvoerholtes doordat de vloer vanuit het midden 1,5 % hellend is naar de zijkanten. De urine wordt in een aparte gieropslag opgeslagen.
Bij toepassing van deze maatregel kan volgens voormelde lijst een ammoniakemissiereductie in rekening gebracht worden van 25%.
- 10° het systeem “Roostervloer met inleg-roosterbalken met een hellend profiel, voorzien van afsluitflappen in de roosterspleten en met mestschuif of mestrobot”, vermeld onder titel 6.1.22. van de lijst van ammoniakemissiereducerende maatregelen.
Dit systeem kan ingezet worden voor diercategorie “R-1 Melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar”. Volgens het werkingsprincipe vermeld onder deze titel wordt de ammoniakemissie beperkt door de versnelde afvoer van urine naar de mestkelder door hellende inlegroosterbalken toe te passen in de roostervloer, waarbij de mestkelder door afdichtflappen in de roosterspleten wordt afgesloten. Door frequent verwijderen van de mest en urine van de loopvloer door een mestschuif of -robot wordt de ammoniakemissie op vloerniveau gereduceerd.
Bij toepassing van deze maatregel kan volgens voormelde lijst een ammoniakemissiereductie in rekening gebracht worden van 25%.
- 11° het systeem “Roostervloer voorzien van rubber matten en composiet nokken met een hellend profiel en met mestschuif of mestrobot”, vermeld onder titel 6.1.23. van de lijst van ammoniakemissiereducerende maatregelen.
Dit systeem kan ingezet worden voor diercategorie “R-1 Melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar”. Volgens het werkingsprincipe vermeld onder deze titel wordt de ammoniakemissie beperkt door de versnelde afvoer van urine vanaf de vloer naar de mestkelder via het sterk hellende profiel in de composietnokken en de aansluitende rubber matten waardoor er slechts weinig tot geen urine achterblijft en de omzetting van ureum naar ammoniak niet op de vloer plaatsvindt, maar in de mestkelder. Bovendien wordt de ammoniakemissie beperkt door de mest en urine frequent van de vloer te verwijderen met een mestschuif of mestrobot.
Bij toepassing van deze maatregel kan volgens voormelde lijst een ammoniakemissiereductie in rekening gebracht worden van 20%.
- 12° het systeem “Dichte vloer voorzien van rubber matten en composiet of beton nokken met een hellend profiel en met mestschuif”, vermeld onder titel 6.1.24. van de lijst van ammoniakemissiereducerende maatregelen.
Dit systeem kan ingezet worden voor diercategorie “R-1 Melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar”. Volgens het werkingsprincipe vermeld onder deze titel wordt de ammoniakemissie beperkt door de versnelde afvoer van urine vanaf de vloer naar de groeven in de dichte vloer, die is voorzien van een sterk hellend profiel in de composiet of betonnokken. Daardoor wordt de urine geconcentreerd opgevangen en elke 2 uur afgevoerd met een getrokken mestschuif met vingers, die de groeven grondig reinigen. De mest (feces en urine) wordt minimaal elke 2 uur afgeschoven naar een (eenzijdige of tweezijdige) mestafstort.
Bij toepassing van deze maatregel kan volgens voormelde lijst een ammoniakemissiereductie in rekening gebracht worden van 25%.

- 13° het systeem “Roostervloer voorzien van rubber elementen en kleppen in de roosterspleten en reinigen met mestschuif of mestrobot”, vermeld onder titel 6.1.25. van de lijst van ammoniakemissiereducerende maatregelen.
- Dit systeem kan ingezet worden voor diercategorie “R-1 Melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar”. Volgens het werkingsprincipe vermeld onder deze titel wordt Door de versnelde afvoer van urine door de rubber elementen in de roosterspleten blijft minder urine achter op de vloer. Hierdoor wordt de omzetting van ureum naar ammoniak gereduceerd en daalt de ammoniakemissie. Daarnaast wordt de ammoniakemissie uit de kelder beperkt door middel van afsluitkleppen in de roosterspleten. Bovendien wordt de ammoniakemissie beperkt door de mest en urine frequent van de vloer te verwijderen met een mestschuif of mestrobot. Bij toepassing van deze maatregel kan volgens voormelde lijst een ammoniakemissiereductie in rekening gebracht worden van 25%.
- 14° het systeem “Dichte vloer voorzien van rubbermatten en groeven met een hellend profiel en met mestschuif”, vermeld onder titel 6.1.26. van de lijst van ammoniakemissiereducerende maatregelen.
- Dit systeem kan ingezet worden voor diercategorie “R-1 Melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar”. Volgens het werkingsprincipe vermeld onder deze titel wordt een rubberen vloer voorzien van groeven in de dwarsrichting. Deze groeven zorgen voor een snelle scheiding van de dunne en dikke mestfractie. De urine stroomt snel en volledig naar de sleuven in de lengterichting. Het aanwezige profiel van de rubber balken zorgt ervoor dat geproduceerde urine niet kan uitvloeien over de vloer. De mest en urine wordt door de mestschuif verwijderd naar één zijde van de stal, waar het buiten de stal wordt afgeschoven in mestafstorten. Bij toepassing van deze maatregel kan volgens voormelde lijst een ammoniakemissiereductie in rekening gebracht worden van 25%.
- 15° het systeem “Dichte geprofileerde systeemvloer voorzien van sleuven en rubberpaden met een beperkt roosteroppervlak voorzien van bolle kunststofprofielen en met mestschuif”, vermeld onder titel 6.1.27. van de lijst van ammoniakemissiereducerende maatregelen.
- Dit systeem kan ingezet worden voor diercategorie “R-1 Melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar”. Volgens het werkingsprincipe vermeld onder deze titel worden de gangpaden dichtgelegd als volle vloer met betonnen prefab-elementen voorzien van rubberstroken en sleuven parallel aan de voergang. Deze sleuven zorgen voor snelle scheiding van dunne en dikke fractie. Mest en urine worden frequent verwijderd van het oppervlak middels een mestschuif voorzien van sleufgeleiders. De emissie wordt extra gerealiseerd door het inpassen van rubberstroken waardoor het contactoppervlak van mest met beton met ongeveer 40% vermindert. Bij toepassing van deze maatregel kan volgens voormelde lijst een ammoniakemissiereductie in rekening gebracht worden van 25%.
- 16° het systeem “drijvende ballen in het mestoppervlak”, vermeld onder titel 6.2.1. van de lijst van ammoniakemissiereducerende maatregelen.
- Dit systeem kan ingezet worden voor meerdere categorieën van varkens: “V-1 Biggen”, “V-2 Zeugen (incl. biggen tot spenen) in kraamstallen”, “V-3 Zeugen in dek- en drachtstallen” en “V-4 Vleesvarkens”.
- Volgens het werkingsprincipe vermeld onder deze titel, is de ammoniakemissiebeperking van dit systeem gebaseerd op het beperken van putemissie door het verkleinen van het emitterend mestoppervlak door het laten drijven van ballen in het mestoppervlak. Wanneer mest op de bal valt, kantelt deze en valt de mest onder de bal in de mestkelder. Bij toepassing van deze maatregel kan volgens voormelde lijst een ammoniakemissiereductie in rekening gebracht worden van 29%;

- 17° het systeem “Toevoegen van benzoëzuur aan het voeder”, vermeld onder titel 6.2.2. van de lijst van ammoniakemissiereducerende maatregelen.
Dit systeem kan ingezet worden voor diercategorie “V-4 Vleesvarkens”.
Volgens het werkingsprincipe vermeld onder deze titel wordt na opname van het benzoëzuur uit het voeder, het zuur ter hoogte van de lever omgezet tot hippuurzuur. Dit is een sterk zuur dat uiteindelijk via de nieren wordt uitgescheiden in de urine. Dit veroorzaakt een daling van de pH van de urine en de mest. Hierdoor wordt de ammoniumstikstof in de urine in veel mindere mate omgezet tot ammoniak.
Bij toepassing van deze maatregel kan volgens voormelde lijst een ammoniakemissiereductie in rekening gebracht worden van 16%.
- 18° het systeem “Reductie van de eiwitopname”, vermeld onder titel 6.2.5. van de lijst van ammoniakemissiereducerende maatregelen
Dit systeem kan ingezet worden voor diercategorie “V-4 Vleesvarkens”.
Volgens het werkingsprincipe vermeld onder deze titel is het eiwit in de voeders voor vleesvarkens, afgezien van het deel dat gebruikt wordt voor onderhoud, in de eerste plaats bestemd voor de vorming van vlees. Het deel van het voedereiwit dat ofwel in overmaat aanwezig is, ofwel een ongepaste samenstelling heeft, zal worden aangewend als energiebron. Wanneer het voedereiwit als energiebron gebruikt wordt, moet het stikstofgedeelte van de aminozuren afgesplitst worden. Deze stikstof kan niet verder aangewend worden in de metabolische processen en verlaat het lichaam onder vorm van ureum via de urine. Dit ureum kan via het enzym urease gesplitst worden in ammoniak en op deze wijze verantwoordelijk zijn voor de ammoniakemissie. Bijgevolg zal iedere maatregel die aanleiding geeft tot een efficiëntere benutting van het opgenomen eiwit, aldus nog het vermelde werkingsprincipe, aanleiding geven tot een reductie van de ammoniakemissie. Eveneens zullen alle maatregelen die een positief effect hebben op de voederomzet van de dieren de totale opname van voedereiwit verminderen.
Bij toepassing van deze maatregel varieert de ammoniakemissiereductie van 5 tot 20%. De reductie van de ammoniakemissie per vleesvarkensplaats wordt gerelateerd aan de totale (ruw) eiwitopname van de dieren per dierplaats per jaar. Er kan volgens voormelde lijst een ammoniakemissiereductie in rekening gebracht worden volgens de onder titel 6.2.5 vermelde tabel: met een ruw eiwit verstrekking per vleesvarkensplaats per jaar van < 108 kg bedraagt de reductie 5%, bij < 104 kg bedraagt de reductie 10%, bij < 100 kg bedraagt deze 15% en bij < 96 kg bedraagt deze 20%.
- 19° het systeem “reductie van de eiwitopname”, vermeld onder titel 6.3.3. van de lijst van ammoniakemissiereducerende maatregelen.
Dit systeem kan ingezet worden voor diercategorie “P-4 Niet kooisystemen voor legkippen incl. (groot)ouderdieren van legrassen”.
Volgens het werkingsprincipe vermeld onder deze titel resulteert een overmaat aan eiwit in de voeding in hogere N-uitscheiding, nattere mest en bijgevolg hogere ammoniakemissies. Bij een verlaagd ruw eiwitgehalte in het voeder en bij een evenwichtige aminozuurbalans neemt de productie van ammoniak af. Alle maatregelen die de input van eiwit (en dus de ammoniakemissie) per dierplaats doen dalen zoals een verlaagd eiwitgehalte, efficiëntere productie (lagere voederomzetting), meerfasenvoeding (al dan niet met inmenging volle granen), langere leegstand, en/of andere maatregelen, al dan niet gecombineerd, kunnen toegepast worden in het kader van deze algemene maatregel.
Bij toepassing van deze maatregel varieert de ammoniakemissiereductie van 7 tot 12%. De reductie van de ammoniakemissie per dierplaats wordt gerelateerd aan de totale (ruw) eiwitopname van de dieren per dierplaats per jaar. Volgens voormelde lijst kan bij een ruw

eiwit verstrekking per dierplaats per jaar van < 6,40 kg een reductie van 7% in rekening worden gebracht en bij < 6,15 kg een reductie van 12%.

20° het systeem “Voorgedroogde ingekuilde snijmaissilage als strooisel”, vermeld onder titel 6.3.4. van de lijst van ammoniakemissiereducerende maatregelen.

Dit systeem kan ingezet worden voor diercategorie “P-6 Slachtkuikens”.

Volgens het werkingsprincipe vermeld onder die titel wordt de daling in ammoniakemissie behaald door het gebruik van voorgedroogde ingekuilde snijmaissilage als strooisel. Dit strooiselmateriaal heeft een lagere pH dan de traditioneel gebruikte strooiselmateriaal waardoor de vorming van ammoniak wordt geremd.

Bij toepassing van deze maatregel kan men volgens voormelde lijst een reductie in ammoniakemissie in rekening brengen van 40 %.

21° het systeem “reductie van de eiwitopname”, vermeld onder titel 6.3.5. van de lijst van ammoniakemissiereducerende maatregelen.

Dit systeem kan ingezet worden voor diercategorie “P-6 Slachtkuikens”.

Volgens het werkingsprincipe vermeld onder deze titel resulteert een overmaat aan eiwit in de voeding resulteert in hogere N-uitscheiding, nattere mest en bijgevolg hogere ammoniakemissies. Bij een verlaagd ruw eiwitgehalte in het voer en bij een evenwichtige aminozuurbalans neemt de productie van ammoniak af. Alle maatregelen die de input van eiwit (en dus de ammoniakemissie) per dierplaats doen dalen zoals een verlaagd eiwitgehalte, efficiëntere productie (lagere voederomzetting), meerfasenvoeding (al dan niet met inmenging volle granen), langere leegstand, en/of andere maatregelen, al dan niet gecombineerd, kunnen toegepast worden in het kader van deze algemene maatregel.

Bij toepassing van deze maatregel varieert de ammoniakemissiereductie van 15 tot 25%. De reductie van de ammoniakemissie per dierplaats wordt gerelateerd aan de totale (ruw) eiwitopname van de dieren per dierplaats per jaar. Volgens voormelde lijst kan bij een ruw eiwit verstrekking per dierplaats per jaar van < 5,35 kg een reductie van 15% in rekening worden gebracht en bij < 5,10 kg een reductie van 25%.

In het tweede lid van dit artikel wordt bepaald dat de Vlaamse minister, bevoegd voor de omgeving en de natuur, ook bijkomende erkende technieken kan aanduiden die eveneens onder de toepassing vallen van artikel 9, §2, vijfde lid van het Stikstofdecreet. Daarbij worden – in lijn met wat hierboven werd toegelicht – de voorwaarden opgenomen dat die ammoniakemissiereducerende maatregelen niet gepaard gaan met vergunningsplichtige stedenbouwkundige handelingen, het systeem of onderdelen ervan niet leiden tot bijkomende rubrieken of uitbreiding binnen bestaande rubrieken die in de indelingslijst van bijlage 1 bij titel II van het VLAREM zijn ingedeeld als klasse 1 of 2 en dat die maatregelen geen inhoudelijke afweging in het kader van een ander omgevingsaspect dan stikstofemissie vereisen. Zie voor verdere toelichting ook punt 4 waar wordt geduïd hoe is omgegaan met het advies van de Raad van State dat opmerkingen bevat bij de delegatie aan de minister.

Artikel 2.

Dit artikel bepaalt dat als een exploitant een melding wil doen, hij bij de melding een aantal bijkomende gegevens moet opnemen, meer bepaald de naam van het systeem, de diercategorie waarvoor het systeem van toepassing is en de code van het systeem, zoals vermeld in de lijst met ammoniakemissiereducerende maatregelen, gevoegd als bijlage bij het decreet van 19 april 2024. Ook het ammoniakemissiereductiepercentage dat volgens de bepalingen van voormelde lijst mag in rekening worden gebracht voor het betrokken systeem (zie hierover ook de toelichting bij artikel 1), moet vermeld worden. Krachtens het derde lid van artikel twee moeten deze gegevens door de bevoegde overheid opgenomen worden in de geldende omgevingsvergunning van de exploitant.

Daarnaast moet de melding ook de gegevens omvatten, vermeld in artikel 136, §1, vierde lid, 1°, 2° en 4°, en, voor zover relevant, 3°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning. Dit betreft de volgende gegevens:

1° het voorwerp van de melding;

2° de identificatiegegevens van de plaats waar het voorwerp van de melding uitgevoerd zal worden;

3° plannen;

4° de identificatiegegevens van de persoon die de melding verricht of de exploitant.

De in het eerste lid vermelde exploitant is de exploitant van een rundveehouderij of van een rundveehouderij waar tevens pluimvee of varkens of gespeende biggen worden gefokt of gehouden, dit om de reden vermeld in de toelichting bij artikel 1.

Krachtens het tweede lid van artikel 2 moeten dezelfde gegevens ook vermeld worden als de exploitant van een rundveehouderij, voor de toepassing van artikel 9, §2, vierde lid, van het Stikstofdecreet, gebruik wil maken van het in artikel 9, §2, vijfde lid vermelde 'beweiden' als ammoniakemissiereducerende maatregel. Dit is logisch en noodzakelijk, gelet op het feit dat 'beweiden' staat voor meerdere PAS-systemen in de de lijst met ammoniakemissiereducerende maatregelen, gevoegd als bijlage bij het decreet van 19 april 2024. Elk van die systemen geldt binnen de diergroep rundvee namelijk voor andere diercategorieën, met per systeem andere eisen inzake uitvoering en andere voorwaarden waaraan voldaan moet worden in functie van controle. Ook de ammoniakreductiepercentages verschillen per PAS-systeem van beweiden. Elk van die systemen van beweiden heeft dan ook een andere PAS-code. De rechtsgrond voor het tweede lid van artikel 2 zit in artikel 9, §3, Stikstofdecreet dat bepaalt dat de Vlaamse Regering nadere regels kan bepalen voor de toepassing van dit artikel.

Artikel 2 bevat ook een verwijzing naar artikel 9, §2, vierde lid, van het Stikstofdecreet. Dit vierde lid stelt dat als de exploitant de PAS-referentie 2030 wil realiseren door toepassing van een ammoniakemissiereducerende maatregel, al dan niet gecombineerd met een vermindering van het aantal dierplaatsen, hij daarvoor uiterlijk op 30 september 2029 over een aangepaste omgevingsvergunning dient te beschikken.

Krachtens het nieuwe vijfde lid van artikel 9, §2, wordt de meldingsprocedure van het omgevingsvergunningendecreet toegepast, in afwijking van artikel 82/1 van dat decreet, als de exploitant voor de toepassing van dat vierde lid gebruik wil maken van beweiden of van een andere ammoniakemissiereducerende maatregel vastgesteld met voorliggend besluit, voor de bijstelling van de milieuvoorwaarden van zijn vergunning, ter realisatie van zijn PAS-referentie 2030. Zie ook de toelichting bij artikel 1.

Artikel 3.

Dit artikel bevat de gebruikelijke uitvoeringsbepaling

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Artikel 9, §2, vijfde lid, Stikstofdecreet bepaalt reeds dat voor de ammoniakemissiereducerende maatregel van beweiden de meldingsprocedure, vermeld in het Omgevingsvergunningendecreet gevolgd kan worden, in plaats van de procedure tot bijstelling van in de omgevingsvergunning opgelegde milieuvorwaarden (art. 82/1 van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning).

Voorliggend besluit bepaalt voor welke andere ammoniakemissiereducerende technieken en maatregelen deze meldingsprocedure op overeenkomstige wijze kan worden toegepast. Het betreft een selectie van de technieken en maatregelen opgenomen in de bijlage bij het decreet van 19 april 2024. Wanneer een exploitant van een veehouderij ter realisatie van zijn PAS-referentie 2030 gebruik wil maken van één of meer van de geselecteerde maatregelen of technieken, kan hij deze via een melding laten opnemen in zijn omgevingsvergunning.

Met andere woorden, voorliggend besluit maakt dat een aantal technieken en maatregelen in de omgevingsvergunning opgenomen worden via een melding, in plaats van via een vergunning.

Indien deze maatregelen de vergunningsprocedure zouden volgen, zouden deze aangevraagd moeten worden bij de vergunningverlenende overheid, zijnde het college van burgemeester en schepenen of de deputatie.

Op Vlaams niveau is er dan ook geen sprake van een meer- of minkost wat betreft dossiertaksen.

De Inspectie van Financiën verleende op 24 mei 2024 een gunstig advies. In het advies stipte de Inspectie van Financiën aan dat er mogelijke budgettaire consequenties verbonden zijn voor de subsidie-aanvragen via het VLIF, doordat VLIF-subsidiabele technieken niet langer via een zwaardere wijzigingsprocedure, maar via een melding kunnen opgenomen worden in een lopende omgevingsvergunning.

Het begrotingsakkoord werd verleend op 3 juni 2024.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Op het niveau van de Vlaamse overheid is er geen impact op personeel (zie ook onder A).

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Eenzijds heeft het gebruik van de meldingsprocedure in plaats van de vergunningsprocedure voor de bij voorliggend besluit vastgestelde ammoniakemissiereducerende maatregelen tot gevolg dat er in beperkte mate minder inkomsten zijn door een verminderde ontvangst van dossiertaksen. Anderzijds is er voor die dossiers minder personeelsinzet nodig doordat de aanpassing van de omgevingsvergunning niet moet verlopen via een vergunningsprocedure. Te verwachten valt dat die verminderde werklast evenwel niet van die aard is dat lokale overheden hun personeelsbestand

kunnen afbouwen en dus kunnen besparen op personeelskosten. Budgettair zal er dus mogelijks een beperkte minderontvangst zijn voor de lokale overheden.

4 ADVIES RAAD VAN STATE

Op 31 juli 2024 verleende de afdeling Wetgeving van de Raad van State advies over het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering. De wijze waarop met dit advies wordt omgegaan, wordt hieronder toegelicht

- Omdat er na het advies van de Inspectie van Financiën nog wijzigingen zijn aangebracht aan de ontwerp tekst zou volgens de Raad van State een nieuw advies aan de Inspectie van Financiën moeten gevraagd worden om te kunnen beoordelen of de betrokken wijzigingen al dan niet een bijkomend budgettair effect hebben – beoordeling die, aldus de Raad, in de eerste plaats toekomt aan voornoemde inspectie (**randnr. 5 van het advies**). De Raad van State verwijst daartoe naar artikel 43, § 1, van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2019 ‘ter uitvoering van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019’. Dit standpunt van de Raad van State wordt niet gedeeld. Zoals reeds aan de Raad werd meegedeeld situeren de enige wijzigingen die na het advies van de Inspectie van Financiën werden aangebracht zich op het niveau van bijkomend vastgestelde of nog vast te stellen ammoniakemissiereducerende systemen die via meldingsprocedure in de omgevingsvergunning opgenomen kunnen worden. De beperktere oplijsting van systemen in de ontwerp tekst die aan de Inspectie voor advies werd voorgelegd, bracht deze laatste reeds tot het uiten van twijfels bij de afwezigheid van budgettaire impact voor de Vlaamse Overheid: *“Het is immers zo dat er via het VLIF een subsidie kan aangevraagd worden voor ammoniak reducerende maatregelen voor zover ze over een passende omgevingsvergunning beschikken. De opgesomde technieken in voorliggend besluit worden nu in de omgevingsvergunning opgenomen via een melding i.p.v. via een zwaardere procedure van een vergunning. Dit kan dus budgettaire gevolgen hebben voor de subsidie-aanvragen via het VLIF.”* Vermits de aangebrachte wijzigingen enkel bestonden in het vaststellen van bijkomende erkende ammoniakreducerende maatregelen die ook via de meldingsprocedure opgenomen kunnen worden in de vergunning en in het geven van bevoegdheid aan de minister om, onder voorwaarden, nog andere erkende ammoniakemissiereducerende maatregelen aan te duiden die eveneens via de meldingsprocedure kunnen opgenomen worden, bestaat de enige mogelijke budgettaire impact per definitie in deze waarop de Inspectie van Financiën reeds geduid had. Het is dus niet zo dat de Vlaamse Regering zich voor de beoordeling van het budgettair effect in de plaats stelt van de Inspectie van Financiën. Bovendien brachten de geuite twijfels bij de beperkte lijst de Inspectie reeds tot de conclusie dat het gemotiveerd akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, vereist is. De uitgebreidere lijst van het na het advies van de Inspectie van Financiën aangepaste ontwerp, had deze laatste dus niet anders kunnen doen besluiten. Het begrotingsakkoord werd gegeven op 3 juni 2024 op voorwaarde dat *“- de budgettaire impact wordt opgevangen binnen de beschikbare refertekredieten en geen aanleiding geeft tot een meervraag in de toekomst; - wat betreft eventuele subsidies vanuit het VLIF de standaardprocedures in lijn met de (B)VCO blijven gelden”*. Uit artikel 43, § 1, van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2019 ‘ter uitvoering van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019’ blijkt overigens niet dat, telkens wijzigingen worden aangebracht aan een ontwerpbesluit, de wijzigingen opnieuw voor advies aan de Inspectie van Financiën moeten worden voorgelegd;

- Alle in het ontwerp vermelde ammoniakemissiereducerende maatregelen zijn geselecteerd uit de lijst gevoegd als bijlage bij het decreet van 19 april 2024 over ammoniakemissiereducerende maatregelen. Dat decreet, inclusief voormelde bijlage, werd aan de Europese Commissie meegedeeld (TRIS-aanmelding) in het kader van de informatieprocedure van Richtlijn (EU) 2015/1535, vooraleer het (ongewijzigd) door het Vlaams Parlement werd goedgekeurd na het verstrijken van de wachtermijn van drie maanden voorzien in artikel 6, lid 1, van de richtlijn. Volgens de Raad van State staat dit er niet aan in de weg dat, ter vervollediging of aanvulling van de eerdere aanmelding van het decreet van 19 april 2024 en bijhorende bijlage, ook de tekst van het voorliggende ontwerp van besluit en de erin doorgevoerde selectie van ammoniakemissiereducerende maatregelen, aan de Europese Commissie zou worden meegedeeld (**randnr. 6 van het advies**). Dit standpunt kan niet gevolgd worden. Met het besluit worden immers geen nieuwe maatregelen of technieken erkend. Het besluit is slechts van toepassing op bepaalde reeds erkende ammoniakemissiereducerende technieken of maatregelen. Evenmin brengt het besluit wijzigingen aan in de erkenningsprocedure of voert het een nieuwe procedure in tot erkenning dat de toepassing van een techniek of andere maatregel een reductie van de ammoniakemissie veroorzaakt en waarbij het ammoniakemissiereducerend vermogen van de maatregel in kwestie wordt gekwantificeerd;
- De Raad van State formuleert de aanbeveling om de in de nota aan de Vlaamse Regering en de door de gemachtigde verleende nadere toelichting bij het ontwerp, om te werken tot een verslag aan de Vlaamse Regering dat samen met het advies van de Raad van State over het ontwerp en het besluit zelf in het Belgisch Staatsblad wordt bekendgemaakt (**randnr. 8 van het advies**). De Raad komt tot deze aanbeveling “Gelet op de feitelijke aannames bij het ontwerp die kennelijk gebaseerd zijn op bijzonder technische kennis waarover de Raad van State niet beschikt”. De ‘bijzonder technische kennis’ die opgenomen is in de nota aan de Vlaamse Regering en die de diverse erkende ammoniakemissiereducerende maatregelen en technieken betreft die overeenkomstig het voorliggende besluit via meldingsprocedure kunnen opgenomen worden in de vergunning, is evenwel slechts een bondige samenvatting of een overname van enkele elementen uit de lijst met ammoniakemissiereducerende maatregelen die als bijlage gevoegd is bij het decreet van 19 april 2024 over ammoniakreducerende maatregelen. Vermits de bijlage met die lijst uiteraard in het Belgisch Staatsblad is bekendgemaakt én in voorliggend besluit op advies van de Raad van State naar die lijst wordt verwezen, is het niet nodig om te werken met een Verslag aan de Vlaamse Regering, temeer in voorliggend besluit zelf bij elke maatregel de naam en code vermeldt wordt die deze heeft in de lijst die als bijlage gevoegd is bij voormeld decreet, evenals de diercategorie waarvoor de maatregel volgens die lijst geldt. Op die manier kan een gebruiker gemakkelijk de nodige en volledige informatie omtrent de in voorliggend besluit vermelde maatregel terugvinden in de lijst. De bondige informatie uit de nota aan de Vlaamse Regering zal aanvullend wel nog bekendgemaakt worden op de stikstofwebsite van de Vlaamse overheid;
- Het advies om in de rubriek “Rechtsgrond”, in de aanhef van het ontwerp, bij de vermelding van art. 9, §2, van het decreet van 26 januari 2024 over de programmatische aanpak, de toevoeging “gewijzigd bij het decreet van 17 mei 2024” op te nemen (**randnr. 9 van het advies**), wordt gevolgd;
- Het voorstel van de Raad van State om in de aanhef van het ontwerp een rubriek “Juridisch kader” toe te voegen en daarin te verwijzen naar het decreet van 19 april 2024 over ammoniakreducerende maatregelen (**randnr. 10 van het advies**), wordt eveneens gevolgd. De samenhang blijkt ook uit de thans toegevoegde verwijzing in de inleidende zin van artikel 1, eerste lid, naar de lijst gevoegd bij het decreet van 19 april 2024 over

ammoniakemissiereducerende maatregelen, dit in navolging van de aanbeveling in **randnr. 11 van het advies**;

- De opmerking van de Raad van State dat de redactie van de inleidende zin van artikel 1, eerste lid, in overeenstemming moet worden gebracht met die van artikel 1, tweede lid, van het ontwerp (**randnr. 12**), wordt gevolgd. De vermelding “niet gepaard gaan met vergunningsplichtige handelingen, inrichtingen of activiteiten” in het eerste lid wordt bijgevolg vervangen door de vermelding “niet gepaard gaan met vergunningsplichtige stedenbouwkundige handelingen en niet leiden tot bijkomende rubrieken of uitbreiding binnen bestaande rubrieken die in de indelingslijst van bijlage 1 bij titel II van VLAREM zijn ingedeeld als klasse 1 of 2”;
- Omdat de bevoegdheid die aan de minister wordt verleend in artikel 1, tweede lid, van het aan de Raad van State voorgelegde ontwerpbesluit, louter neerkomt op de bevoegdheid om de in artikel 1, eerste lid, van het ontwerp, omschreven lijst van maatregelen aan te vullen, lijkt het tweede lid, met de delegatie aan de minister, niet als zodanig in het ontwerp te kunnen worden behouden, aldus de Raad van State (**randnr. 13**). Een delegatie aan een minister mag immers enkel betrekking hebben op bijkomstige of detailmatige aangelegenheden, aldus de Raad van State, die betwijfelt of de aan de minister toegekende bevoegdheid op een bijkomstige of detailmatige aangelegenheid is. De Raad verwijst daarvoor naar de zwaarwichtige gevolgen van de betrokken beslissing van de minister waardoor de handeling in kwestie meldingsplichtig in plaats van vergunningsplichtig zou worden en, anderdeels, het feit dat die bevoegdheid kan impliceren dat moet worden nagegaan of er niet tevens een inhoudelijke afweging vereist is in het kader van een ander omgevingsaspect dan stikstof, hetgeen dan veeleer zaak van de Vlaamse Regering zelf dient te blijven, aldus nog de Raad van State. Hier kan tegenin gebracht worden dat uit het erkenningstraject van ammoniakemissiereducerende maatregelen en technieken reeds blijkt of de implementatie van de maatregel of techniek effecten kan hebben op andere omgevingsaspecten dan stikstofemissie, zoals de kwaliteit of kwantiteit van grond- of oppervlaktewater, en daarom een inhoudelijke afweging vereist in het kader van een reguliere vergunningsprocedure. Zie in dit verband ook de lijst bij het decreet van 19 april 2024 over ammoniakemissiereducerende maatregelen. Daarin wordt per systeem het werkingsprincipe beschreven, evenals de eisen die aan de uitvoering van de verschillende componenten van het systeem gesteld worden, de eisen die aan het gebruik gesteld worden en de voorwaarden waaraan voldaan moet worden in functie van controle. Uit dit alles zal reeds blijken of het systeem bijv. met een groot watergebruik gepaard zal gaan. Het is dus zeker niet zo dat de minister nog volledig of eigenstandig moet inschatten of een systeem een inhoudelijke afweging vereist in het kader van een ander omgevingsaspect dan stikstof. Om de delegatie van de minister met zekerheid tot bijkomstige aangelegenheden te beperken, wordt deze bijkomend geborgd door een adviesvraag aan het Wetenschappelijk comité luchtemissies Veeteelt die ook instaat voor adviesverlening in het kader van de initiële erkenning van een techniek. Omwille van efficiëntieredenen, neemt het Wetenschappelijk Comité Luchtemissies haar advies omtrent de inschatting of een ammoniakemissiereducerende maatregel al dan niet een inhoudelijke afweging vereist in het kader van een ander omgevingsaspect dan stikstof, indien mogelijk, mee op in haar initiële advies in het kader van de erkenning van die maatregel.;
- De rechtsgrond voor het vaststellen van bijkomende ammoniakemissiereducerende maatregelen waarvoor de meldingsprocedure kan worden toegepast, werd opgenomen in artikel 9, §2, vijfde lid, van het Stikstofdecreet door artikel 203 van het decreet van 17 mei 2024 tot wijziging van de regelgeving betreffende de omgevingsvergunning wat betreft de invoering van een modulaire omgevingsvergunningsprocedure en het omgevingsbesluit. De Raad van State wees er op dat uit artikel 9, § 2, eerste lid, en uit de onderafdeling waarvan die bepaling deel uitmaakt, duidelijk blijkt dat deze rechtsgrond enkel toepassing kan vinden op exploitanten

van een rundveehouderij die in voorkomend geval weliswaar de vorm van een gemengde veehouderij kan aannemen (randnr. 4.2 van het advies). Aangezien krachtens artikel 9, §2, tweede lid, de exploitant van een gemengde rundveehouderij zijn PAS-referentie 2030 kan realiseren binnen het geheel van de diersoorten runderen, varkens of pluimvee van zijn veehouderij, neemt de Raad van State wel aan dat, met toepassing van die bepaling, de door een exploitant van een rundveehouderij genomen bijkomende ammoniakemissiereducerende maatregelen in de zin van artikel 9, § 2, vierde en vijfde lid, betrekking kunnen hebben op maatregelen voor varkens of pluimvee in de mate dat de exploitant van de rundveehouderij een gemengde veehouderij heeft met ook varkens of pluimvee. De vermelding van de maatregelen of systemen in het eerste lid van artikel 1 die bedoeld zijn voor diercategorieën die behoren tot varkens of pluimvee, kan bijgevolg behouden blijven, maar kan er niet toe leiden dat deze via de meldingsprocedure kunnen toegevoegd worden aan de vergunning door de exploitant van louter een varkens- of pluimveehouderij. Om die reden wordt artikel 2, eerste lid, van het ontwerp aangepast en wordt er niet meer melding gemaakt van “de exploitant van een varkens-, pluimvee- of rundveehouderij”, maar wel van “de exploitant van een rundveehouderij of van een rundveehouderij waar tevens pluimvee of varkens of gespeende biggen worden gefokt of gehouden”.

5 .VERDER TRAJECT

Voorliggend ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering wordt na definitieve goedkeuring overgemaakt voor publicatie in het Belgisch Staatsblad.

6 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar definitieve goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van bijkomende ammoniakemissiereducerende maatregelen, als vermeld in artikel 9, §2, vijfde lid, van het decreet van 26 januari 2024 over de programmatische aanpak stikstof;
- 2° de Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

Jo BROUNS

Bijlagen

1. Ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van bijkomende ammoniakemissiereducerende maatregelen, als vermeld in artikel 9, §2, vijfde lid, van het decreet van 26 januari 2024 over de programmatische aanpak stikstof;
2. Advies Raad van State 76.898/1/V van 31 juli 2024.